

Könyvvizsgálati kötelezettség, célrendszer

DR. KÁNTOR BÉLA

A könyvvizgálat fogalma

„A piacgazdaság működéséhez szükséges, hogy a gazdálkodók a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetükről megbízható és valós információkat hozzanak nyilvános-ságra, a jogszabályokban meghatározott módon.”

2007. évi LXXV. törvény

A könyvvizgálat szükségessége

Előírhatják törvények, rendeletek, egyéb szabályozók

Kérhetik részvényesek, tulajdonosok

Speciális esetekben potenciális befektetők, szállítók

CÉL: megbízható és valós összkép ...

Mikor kötelező a könyvvizgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 155. §.

Nem kötelező a könyvvizgálat, ha az alábbi két feltétel együttesen teljesül:

- az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 300 millió forintot, és
- az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladta meg az 50 főt.

Mikor kötelező a könyvvizgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 155. §.

Az előbbi nem alkalmazhatja

- az a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ahol a könyvvizgálatot jogszabály írja elő,
- a takarékszövetkezet,
- a konszolidálásba bevont vállalkozás,
- a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe,
- az a vállalkozó, amelyik a 4. § (4) bekezdése szerint - a megbízható és valós kép érdekében - a kivételes esetben eltér a törvény előírásaitól.

Mikor kötelező a könyvvizgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 155. §.

Az előbbi nem alkalmazhatja a tárgyévi üzleti évet követő üzleti évben a vállalkozó, ha a tárgyévi üzleti év mérlegfordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt - az adózás rendjéről szóló törvény szerinti - köztartozása van.

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 2/A §.

Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény hatálya alól e törvény hatálya alá átkerült (visszakerült), jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, valamint korlátlan mögöttes felelősséggel működő egyéni cég által készített beszámolót könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni.

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 59. §. És 59/A §.

Az értékhelyesbítések megállapításának, elszámolásának szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell.

A valós értéken történő értékelés és az azzal kapcsolatos elszámolások szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell.

Mindkét esetben: Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 145. §.

a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegében szereplő adatokat a 146-149. § szerint kell forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára átszámítani. Az átszámítás alapján, annak megfelelően az áttérés napjára vonatkozóan külön mérleget kell készíteni a létesítő okiratban rögzített devizában, illetve forintban, majd ezen - a könyvvizsgáló által hitelesített - külön mérleg alapján kell a könyveket az áttérés napját követő nappal, a létesítő okiratban rögzített devizában, illetve forintban megnyitni.

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Gazdasági társaságokról szóló törvény (2006. évi IV. tv.) 41. §.

kötelező a könyvvizsgáló választása, ha azt törvény a köztulajdon védelme érdekében előírja

Átalakulás - 73. §.

A vagyonmérleg-tervezeteket és a vagyonleltár-tervezeteket könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell.

Kötelező részvénytársaságoknál?

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Helyi önkormányzatokról szóló törvény (1990. évi LXV. tv.) 92/A §.

A megyei, a megyei jogú városi, a fővárosi és a fővárosi kerületi önkormányzat képviselő-testülete köteles könyvvizsgálót megbízni

A helyi önkormányzat, ha az előző évben a teljesített kiadásainak összege meghaladta a 300 millió forintot és hitelállománnyal rendelkezik vagy hitelt vesz fel, köteles az (1) bekezdésben foglaltakat a hitelfelvétel évétől a hiteltörlesztés utolsó évéig bezárólag évente könyvvizsgálóval felülvizsgáltatni és közzétenni.

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló törvény (2003. évi LX. tv.) 149. §.

A biztosítóknak - a 300 millió forint éves díjbevételt el nem érő biztosító egyesület kivételével - könyvvizsgálót kell választania.

Megbízható és valós

Számviteli elvek maradéktalanul érvényesülnek!

A pénzügyi kimutatások és a kapcsolódó kiegészítő melléklet informatív (biztosítják a megfelelő és elégséges információt a felhasználó számára)!

Az információk megfelelő szempontok szerint csoportosítottak és összegeztettek!

A pénzügyi kimutatások figyelembe vesznek minden olyan eseményt, amelynek hatása van a vállalkozás eredményességére, illetve a pénzügyi helyzetére, az abban bekövetkezett változásokra!

Célrendszer

Információ szükséges a gazdálkodó:

- vagyoni,
- pénzügyi,
- jövedelmi helyzetéről.

Információ felhasználása:

- üzletpolitikai,
- nemzetgazdasági.

Információ felhasználás célja:

- Valós, hiteles kép nyújtása, valós tájékoztatás.

Fogalomrendszer

Speciális ellenőrzési forma, amelyet:

- valós gazdasági igény indokol,
- törvény kényszerít ki.

A könyvvizsgáló nem hibát keres, hanem bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az általa vizsgált információk helyesek, megbízhatóak.

Könyvvizgálat általános alapelvei

Függetlenség

Etikai alapelvek

- Tisztesség
- Tárgyilagosság
- Szakmai kompetencia és megfelelő gondosság
- Titoktartás
- Hivatáshoz méltó magatartás

Könyvvizgálati standardok betartása

Szakmai szkepticizmus

Függetlenség

A függetlenség sérül, ha

- Ugyanazon ügyfélnél a könyvelési munkálatokat a könyvvizsgáló, annak hozzátartozója, vagy a közvetlen érdekeltségébe tartozó vállalkozás látja el
- A konszolidációs körbe tartozó vállalkozás könyvvizsgálója látja el az összevont beszámoló könyvvizsgálatát
- A könyvvizsgáló közeli hozzátartozója adósa, hitelezője, keze a vizsgált társaságnak vagy a társaság vezető tisztviselőjének

- Három éven belül hitelesítette a vállalkozás átalakulási vagyonmérlegét, illetve vagyonmérleg tervezetét
- Olyan társaságnak vállal beszámoló auditálást, ahol már van erre egy érvényes szerződéssel rendelkező könyvvizsgáló
- Olyan társaságnak a könyvvizsgálója, aki három éven belül az ő saját vállalkozásának volt a könyvvizsgálója
- Felügyelő bizottsági tisztséget lát el az adott vállalkozásban, vagy a vezető tisztviselővel közeli hozzátartozói kapcsolatban áll

Tisztesség

Büntetlen előélet

Korrupciótól mentes

Fedhetetlen

Lelkiismeretes

Befolyásolhatatlan

Következetes

Őszinte

Megbízható és becsületes

Tárgyilagosság

Ügyféllel szemben

- Előítéletektől, részrehajlásoktól mentesnek
- Objektívnek
- Semlegesnek és
- Nyitottnak

kell lenni

Szakmai kompetencia és megfelelő gondosság

Naprakész ismeretek

Megfelelő szakmai gondosság, alaposág

Gyors reagálási képesség

Jó rendszerlátás

Megfelelő szakmai jártasság, tapasztalat

Titoktartás

Az ügyfélről, annak gazdálkodásáról szerzett információkat bizalmasan kell kezelni

Az információkat, adatokat meg kell őrizni és megfelelően védani kell ezeket

Illetékteleneknek, harmadik félnek átadni nem lehet, csak az ügyfél írásos engedélyével

Hivatáshoz méltó magatartás

Bizalom

Hírnév

Biztos szakmai tudás

Könyvvizsgálati standardok betartása

A könyvvizsgálói munkát mindig a standardok betartása mellett kell elvégezni, amelyek magukba foglalják

- a könyvvizsgálat alapelveit
- a követendő eljárásokat, iránymutatásokat

Szakmai szkepticizmus

Minden információt, tényt és állítást megfelelő szakmai kétkedéssel kell fogadni

Meg kell győződni azok helyességéről

Határozott, de nem lekicsinylő viselkedés

Könyvvizsgálati specialitások

A vállalkozás bizza meg a könyvvizsgálót

A könyvvizsgálónak függetlennek kell lennie

- etikai szabályok
- összeférhetlenségi követelmények

Behatárolt kört lehet megbízni

- kamarai tag könyvvizsgáló
- kamaránál nyilvántartásba vett könyvvizsgáló társaság

Könyvvizsgálói feladatok

A/ Szorosan vett könyvvizsgálat

1. Hitelesítési vizsgálatok
2. Véleményezések

B/ Kapcsolt könyvvizsgálati tevékenységek

1. Célvizsgálatok
2. Előrejelzéshez végzett vizsgálatok
3. Konzulensi feladatok

Szorosan vett könyvvizsgálat

1. Hitelesítési vizsgálatok

- Beszámoló vizsgálata
- Átalakulási vagyommérleg vizsgálata
- Felszámolási zárómérleg vizsgálata
- Vagyonértékelés
- Apportértékelés
- Tájékoztató értékpapír kibocsátáskor
- Egyéb

2. Véleményezések

- Beszámoló megítélése
- Vagyon, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet elemzése
- Tevékenység megítélése
- Egyéb

Kapcsolt könyvvizsgálói tevékenységek

1. Célvizsgálatok

- Befektetések elemzése
- Információk valóságának elemzése
- „Hova lett a pénz” típusú vizsgálatok
- Üzleti terv értékelése
- Egyéb

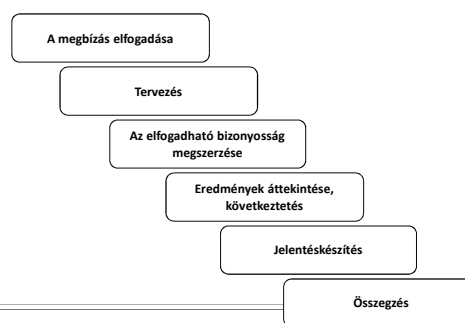
2. Előrejelzéshez végzett vizsgálatok

- Kiindulási adatok megbízhatósága
- Konkrét számszerűsítés (optimum, hozam, egyéb)

3. Konzulensi feladatok

- Üzleti tanácsadás

Könyvvizsgálat folyamata

Köszönöm a
figyelmet!

WEB: GTK.UNI-MISKOLC.HU/UZLETI